

LEADER-café Voedzame regio

10 oktober 2024, 13.30 uur

Hoeve Kazan, Blokland 28 Nieuwveen

In de bijlage achter het programma is meer informatie te vinden over de achtergronden van deze bijeenkomst

Programma

Welkom en korte toelichting op thema en doel van de bijeenkomst

Marjon Verkleij, voorzitter LAG Hollandse Plassen.

Ter inspiratie: Voedsel familie Krimpenerwaard

In de Krimpenerwaard worden onder het motto 'Een eerlijke route naar gezond eten uit je eigen regio' al 10 jaar vanuit een gezamenlijk netwerk, [Voedsel familie Krimpenerwaard](#), initiatieven ontplooid. Een van de oprichters en trekkers is Arike Mijnlief. Zij zal ons meer vertellen over hoe en waarom dit is ontstaan, de weg die is afgelegd en de resultaten die zijn behaald.

Wat gebeurt al in onze regio?

Voedsel educatie

Marije Cozijn van De Zuidakker uit Roelofarendsveen vertelt over het initiatief van de familie waarbij het voormalig tuinbouwbedrijf een intensieve samenwerking aangaat met het lokale onderwijs om kinderen voedselvaardiger te maken.

Voedsel van eigen land

Aafke Krol, Beleidsmedewerker bij de gemeente Alphen aan den Rijn legt uit waarom haar gemeente het belangrijk vindt om zelf actief te worden als het gaat om het ondersteunen en promoten van lokale voedselproducenten. En dat ook met beperkte middelen aansprekende resultaten kunnen worden geboekt.

De consument als boer

Lian Tan, voorzitter van de Stichting Herenboeren Groene Hart, vertelt wat haar als burger en consument drijft om samen met medebewoners een eigen boerderij te beginnen. Hoe pak je dat aan? Hoe werkt dit in de praktijk?

De kortste weg van boer naar consument

We hebben niet toevallig Hoeve Kazan als locatie voor deze bijeenkomst gekozen. John en Saskia Joha hebben een aantal jaren geleden gekozen voor een vorm van duurzame en natuurinclusieve vleesveehouderij in combinatie met eigen afzet. Hoe pak je dat aan? Biedt deze manier van boeren een alternatief verdienmodel?

Brainstormen aan de stamtafel

De initiatieven die hiervoor aan het woord zijn geweest, vormen een greep uit de vele lokale initiatieven die gaande zijn in ons gebied. Wat kunnen we van elkaar leren? Waar liggen kansen om samen te werken en hoe zouden we dit kunnen organiseren?

Rond een aantal stamtafels praten we hier over door aan de hand van verschillende onderwerpen die te maken hebben met het thema Voedsel uit eigen regio.

1. Hoe maken we consumenten voedselvaardiger?

Het Voedingscentrum beschouwt iemand als voedselvaardig als je weet wat je nodig hebt voor jezelf en je omgeving, kan plannen en bepalen wat je eet, het juiste eten kan kiezen, dat goed is voor jezelf en je omgeving, aandacht hebt voor je eten en zelf een gezonde, duurzame en veilige maaltijd kunt bereiden. En dat je onderscheid kunt maken tussen betrouwbare en onbetrouwbare informatie.

Op welke manieren kunnen lokale producenten en aanbieders van voedsel een rol spelen om kinderen (en hun ouders) voedselvaardiger te maken? Zou hierin met elkaar en met andere organisaties samen opgetrokken kunnen worden?

2. De consument als boer, mede-eigenaar of investeerder

In de afgelopen jaren zien we verschillende initiatieven, waarbij de consument een actievere en directere rol pakt in de productie van voedsel. In onze regio draait al een aantal jaren de Herenboerderij Leimuider en heeft Land van Ons bij Oud-Ade ruim 30 hectare verworven, die onder strikte voorwaarden voor duurzame productie verpacht wordt aan verschillende startende producenten. Welke perspectieven zijn om meer van dit soort initiatieven te realiseren? Op welke andere manieren kunnen consumenten een directere rol spelen in de lokale voedselproductie?

3. Welke rol kunnen gemeenten spelen?

De gemeente Alphen aan de Rijn laat zien dat ook gemeenten een stimulerende rol kunnen spelen bij het ondersteunen en promoten van lokaal voedsel. Op welke andere manieren zouden gemeenten een rol kunnen spelen? Hoe kan samenwerking tussen gemeenten en producenten worden georganiseerd?

4. *Eet je landschap mooier en biodiverser*

De Provincie Utrecht heeft dit jaar met een groot aantal partijen het [Convenant Lokale & Duurzame Voedselketens](#) getekend onder het motto 'Samen eten we de provincie Utrecht mooier'. Een van de uitgangspunten is om lokale producten op te nemen in het menu of aanbod van horeca, bedrijfskantine en instellingen die de biodiversiteit bevorderen. Hieruit is het onder andere het 'Broodje Utrecht' ontstaan. Liggen er kansen om ook in onze regio tot initiatieven te komen, waarbij er een directe link wordt gelegd tussen voedsel, landschap en biodiversiteit?

5. *Nieuwe vormen van voedselproductie*

Regeneratieve landbouw, agro-ecologische landbouw, permacultuur, agro-forestry, voedselbossen, Community Supported Agriculture, syntropische landbouw, veganistische landbouw. Er gaat bijna geen maand voorbij of een nieuwe term komt voorbij. Rond deze termen ontstaan initiatieven en vormen van voedselproductie gericht op het vinden van een nieuw evenwicht tussen mens en natuur, producent en consument. Welke perspectieven zijn er voor deze nieuwe vormen van landbouw in ons veenweidegebied?

De oogst

Wat hebben de gesprekken aan de stamtafels opgeleverd? Hoe gaat het verder? Hoe gaan we verder? Wat kan LEADER hierin betekenen?

Streekeigen hapje en drankje

Achtergrond en context

De agrarische sector in de regio staat de komende jaren voor de enorme opdracht om bij te dragen aan meerdere, soms samenhangende, soms tegenstrijdige doelen, zoals vermindering van de uitstoot van stikstof en broeikasgas- sen, verbetering van de kwaliteit van bodem en water en omgaan met hogere grondwaterpeilen. Dit zal zijn sporen nalaten in de sector en in het gebied.

Samen met gebiedspartijen willen we onderzoeken of deze transitie ook kansen biedt en deze kansen ondersteunen. In navolging van de provincie Zuid-Holland zetten we hierbij in op:

- Een economisch vitale landbouw die bijdraagt aan de regionale economie en kan bijdragen aan een goed beheer van bodem, water, landschap en biodiversiteit, die de gevolgen van klimaatverandering kan opvangen en kan bijdragen aan vermindering van de uitstoot van broeikasgassen;
- Kringlooplandbouw, waarbinnen op bedrijfsniveau zo bewust mogelijk wordt omgegaan met het gebruik van grondstoffen en energie en met een zo kleine mogelijke belasting van klimaat, milieu en natuur. Verder zetten we in op het sluiten van regionale kringlopen van mestproductie en gebruik en verwaarding van organische reststromen.
- Een landbouw die gezond en regionaal geproduceerd voedsel voor de eigen inwoners produceert en daarvoor ook maatschappelijke waardering krijgt. In en om de regio leven veel consumenten zeer dichtbij voedselproducenten. Er is een groeiende vraag naar lokale en transparante voedselvoorziening. Vanwege deze nabijheid tussen producenten en consumenten ligt hier de unieke kans om de regionale voedselketen de huidige nichemarkt te laten ontgroeien.
- Hierin past ook een gedeeltelijke verschuiving van productie en consumptie van dierlijke eiwitten naar meer plantaardige eiwitten, omdat daarvoor veel minder ruimte nodig is.

Het LEADER-programma

LEADER is een gebiedsgericht programma gericht op de versterking van de plattelandseconomie en de breedste zin van het woord.

Betrokkenen in een gebied stellen samen een plan op, de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS), en voeren deze ook samen uit. Lokale initiatieven kunnen een beroep doen op Europese en provinciale middelen. De Lokale Actie Groep (LAG), bestaande uit een dwarsdoorsnede van stakeholders uit het gebied, bepaalt vervolgens welke initiatieven worden ondersteund.

Initiatieven moeten passen bij een van de thema's uit de LOS. Een van de thema's van het LEADER-programma Hollandse Plassen is Voedzame regio. De LAG wil lokale initiatieven op dit thema ondersteunen die zich richten op een van de volgende sporen:

- Het versterken van een regionaal voedselsysteem
- De ontwikkeling van nieuwe vormen van duurzame voedselproductie
- Het bevorderen van de voedselvaardigheid bij burgers.

Doel van de bijeenkomst

Het LEADER-programma is in april dit jaar van start gegaan. De eerste aanvragen op het thema Voedzame regio zijn inmiddels ingediend en beoordeeld door de Lokale Actie Groep.

De LAG wil niet alleen individuele initiatieven ondersteunen, maar ook verbindingen leggen tussen initiatieven. Hiermee kunnen kennis en ervaringen worden gedeeld, nieuwe vormen van samenwerking ontstaan en mogelijk schaalvoordelen worden behaald.

In deze bijeenkomst willen we samen met lokale stakeholders verkennen of we in navolging van Voedselfamilies Krimpenerwaard een vergelijkbaar netwerk op kunnen zetten.

Doelgroepen

- Lokale initiatieven, producenten en verwerkers
- Gemeenten
- (potentiële) afnemers in de regio of de omliggende steden.